

ה"ת 61744/08/22 - אליהו חדד ניאזוב, שלומי חדד נגד משטרת ישראל/תחנת נתניה, ג'מג'ום אחמד, אריה כץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 61744-08-22 חדד ניאזוב ואח' נ' משטרת ישראל/ תחנת נתניה ואח'

לפני כבוד השופטת ענת יהב
המבקשים:

1. אליהו חדד ניאזוב
2. שלומי חדד
- ע"י ב"כ עו"ד אחיקם גריידי

נגד

המשיבים:

1. משטרת ישראל/תחנת נתניה
2. ג'מג'ום אחמד
3. אריה כץ
- 3 ע"י ב"כ עו"ד מיכאל הראל ועו"ד צופיה אייכנשטיין

החלטה

הבקשה:

בפני בקשה להחזרת תפוס בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה") כאשר הבקשה מתייחסת לרכב שטח מסוג פולאריס מספר רישוי 08350830, שנת ייצור 2015 (RZR) (להלן: "התפוס" או "הרכב"). תפוס זה נתפס על-ידי משטרת ישראל כחלק מחקירת פרשת עוקץ שעניינה, הוצאת כלי רכב במרמה מידי בעליהם המקוריים, תוך מצג שווא והעברתם לידי קונים אחרים.

על-פי הבקשה והתצהירים המצורפים, המבקשים עוסקים במכירת כלי רכב, כאשר מבקש 1 הינו בעל העסק והוא רשום על שמו. עוד צויין בבקשה, שהמבקשים רכשו את הרכב ממשיב 2 תמורת כסף מזומן בסך של 40,000 ₪, אשר שולם במלואו על-ידי מבקש 2 לידי משיב 2 ביום 22.06.22. עוד פירטה הבקשה, כי חלק ארי מסכום התמורה ששולם עבור הרכב, ניתן לו על-ידי מבקש 1 באמצעות הלוואה בסך של 30,000 ₪ ועל כך הוסיף מכיסו (מבקש 2) סכום של 10,000 ₪, אלו שולמו ישירות למשיב 2. בעקבות תשלום מלוא התמורה, הועברה הבעלות ברכב על שם מבקש 1, זאת לאור תנאי ההלוואה בין המבקשים, כאשר בפועל הרכב הינו רכב של משיב 2 ובחזקתו.

עמוד 1

בדיעבד הסתבר למבקשים שמשיב 2 מסר למשיב 3 תמורת מכר הרכב, שיק שחולל באי פירעון ותמורתו לא שולמה, בשל כך, התלונן משיב 3 במשטרה על גניבת הרכב והוצאתו מחזקתו במרמה ובעקבות כך, נתפס הרכב על-ידי משטרת ישראל - (משיב 1), כחלק מפרשיה נרחבת יותר, במסגרתה נחקרו מעורבים נוספים. הרכב התפוס עד לרגע זה מוחזק בתחנת המשטרה והם מבקשים השבתו לידיהם.

על-פי הבקשה טוענים המבקשים שמכיוון שמדובר במכירת רכב שהינו מכר מיטלטלין והמכר נעשה על-פי הסכם, הרי שהרי על-פי הוראת סעיף 33 לחוק המכר הבעלות לידי המבקשים עברה במסירת הרכב לידיהם, היא איננה טעונה רישום כלשהו ומכאן שכבר בעת שהרכב נמצא בחזקתם והועבר מחזקתו של משיב 2 לידיהם, הרי הם בעליו. בוודאי כאשר בוצעו כלל התשלומים על-ידי מבקש 2 לידי משיב 2. עוד טוענים המבקשים בבקשה זו שלאחר שהרישום של הרכב עבר על שמו של מבקש 1, הרי שהושלמה בעלותו הקניינית אשר כבר ממילא הוקנתה זו במסירתו לידי.

לבקשה זו צורפו נספחים א'-ד': **נספח א'**, הסכם מכר בין משיב 2 למבקש 1 מיום 22.06.22; **נספח ב'**, מסמכים שהינם יתרות עובר ושב, תעודת זהות של מבקש 1 ושל משיב 2, רישיון הרכב של התפוס על שמו של מבקש 1; **נספח ג'**, הסכם הלואה בין מבקש 2 למבקש 1; **נספח ד'**, מסרונים בין משיב 3 למשיב 2. לבקשה זו אף צורפו **תצהיריהם של מבקשים 1 ו-2**.

תגובת משיב 3:

בתגובה לבקשה זו השיב משיב 3 כי על בית המשפט לדחות את הבקשה של המבקשים ותחת זאת להורות על השבת הרכב התפוס לידי משיב זה, שכן הוא הבעלים האמיתי של התפוס. הינו אדם נכה 100%, רתוק לכיסא גלגלים והרכב הוצא ממנו בעורמה רבה, כאשר התנהלות זו שבוצעה על ידי אדם הנחזה להיות קונה ישר- פורטה; המשיב פרסם את הרכב למכירה באינטרנט. ביום 21.06.22 קיבל שיחת טלפון מאדם שהתעניין ברכב ולאחר שקיבל פרטים על הרכב, ציין שהוא מאמין למשיב 3 ושהוא שולח גרר שיבדוק את הרכב ואם הוא תקין הרי שיעביר לו את מלוא התמורה המבוקשת ₪69,000, עוד באותו הרגע.

בהמשך לשיחה ובאותו היום, בשעה 15:00 לערך, הגיע למקום מגוריו של משיב 3 גרר ונהגו, אשר ביצע בדיקה 'קלה' לרכב, העמיס אותו ומסר שיק למשיב, שלא הסכים לכך, התקשר לקונה והודיע לו שהוא איננו מוכן לקבל שיק, אלא שעליו לבצע העברה בנקאית ישירות לבנק שלו. לאחר שהעביר הקונה אישור העברה בנקאית, שהתבררה לאחר מכן כמזויפת (בבדיקה מאוחרת אף השיק שנמסר לידו היה מזויף), אישר משיב 3 לנהג הגרר ליטול את הרכב.

יום למחרת ביום 22.06.22 גילה המשיב כי לא הועבר אליו תשלום לחשבונו, יצר קשר עם הקונה והקונה, אשר עשה ככל יכולתו על מנת ל'קנות' זמן, הודיע לו שכנראה יש תקלה בחשבונו ושישלח לו פרטים לצורך העברת זהב לחשבונו. עוד ובהמשך, הודיע הקונה למשיב כי קיים עיקול בחשבונו והוא בדרכו אליו על מנת להעביר לו תשלום במזומן, אלא שמאותו הרגע נעלם אותו קונה. באותו היום ובשעה 14:49 הבין המשיב כי נפל לתרמית ולעוקץ ופנה להגיש תלונה במשטרת ישראל, כאשר כבר למחרת היום פנה למשרד הרישוי, אז התברר לו גודל אותה תרמית, שכן הסתבר לו

מרישומי המשרד, שביום 22.06.22 בשעה 10:30 הועברה בעלות הרכב על שמו של משיב 2 ובאותו היום ממש בשעה 19:30 הועברה הבעלות, בפעם השנייה, על שמו של מבקש 1. המשיב שב והדגיש, שלא הסכים ולא אישר מעולם לבצע העברת בעלות לאף אחד מ"הבעלים הרשומים" וכל אותה "מכירה" נעשתה תוך מצג שווא ובמרמה.

עוד טען משיב 3 בתגובתו כי מבקש 1 התנהל באופן שאיננו מציג תום לב, כך כאשר פרסם את הרכב למכירה אלא, שתמונת הרכב הייתה אחרת ונתוניו של הרכב היו כמעט זהים לשלו והתנאים שבהם יכול היה משיב 3 לבחון ולראות את הרכב העומד למכירה, היו תנאים שיש בהם על מנת להביע תמיהה. שכן, הרכב אוחסן בחניון תת קרקעי על מנת להסתירו מעיני כל, והיה קושי לקבל מאת המוכר את הכתובת מדויקת. בנוסף, ציין כי ערכו של הרכב בשוק הינו 70,000 ₪ ועל כן אותו סוחר צריך היה לדעת שהסכום אותו שילם למשיב 2, שהינו 40,000 ₪, איננו מחיר השוק ורק בכך היה על מנת להעלות ספק ותמיהה, וכל אלו ביחד אינם מתארים אותו כקונה תם לב ועל כן יש להשיב את הרכב לחזקתו של משיב 3.

הדין בבית המשפט:

מכיוון שהבקשה הוגשה לבית משפט אחר (בית משפט השלום בנתניה) ועברו מספר חודשים עד להגשת בקשה מאת המדינה לקבוע את הדין בבית משפט זה, הוחלט לקבוע את הבקשה לדין במעמד כלל הצדדים. ביום 03.01.23 התייצבו מבקשים 1 ו-2 כשהם מיוצגים, כמו כן התייצבו משיבה 1, משטרת ישראל עם חומרי חקירה רלוונטיים וכן משיב 3, מר אריה כץ, שהוא בעליו המקורי של הרכב אשר הגיש את התלונה ביחד עם באי כוחו. משיב 2 - מר ג'מג'ום מוחמד, לא התייצב. לענין **מעמדו של משיב 2** כבר אציין, כי לפי חומר החקירה שהוצג במהלך הדיון, הרי שהוא מכחיש מכל וכל ביצוע של עסקה מול משיב 3 ולא קיימות ראיות שאכן כך עשה, אלא שאף הוא נפל קורבן לתרמית, שכן תעודת הזהות שלו צולמה ונעשה בה שימוש על-ידי אדם אחר שהתחזה לו ובאופן הזה, כך על-פי הדיון שהתקיים, נרשמו על שמו שישה כלי רכב שהוצאו במרמה מידי בעליהם (ראה הודעתו **בבמ/4**).

כבר בראשית הדיון, ציינה **משיבה 1**, שמדובר בחקירת פרשיית עוקץ כלי רכב ואופנועים ועניינה דומה כך שעל-פי דפוס הפעולה שהתגלה בחקירה, מאן דהוא היה פונה בזהות בדויה לאנשים שפרסמו את כלי הרכב שלהם ב'יד 2', לאחר ההתקשרות כלי הרכב היה מועבר לחזקתו תמורת שיק או העברה בנקאית מזויפים, אז הייתה מתבצעת העברת בעלות באמצעות מסרון ודרך הטלפון, על שמם של אנשים פיקטיביים, כאשר מיד ובסמוך לאחר 'הקנייה' אותו רכב היה נמכר לאדם אחר נוסף תמורת כסף, ובהמשך ובתוך זמן קצר, הייתה מבוצעת העברת בעלות נוספת על שמו של הקונה השני, ומכאן שקורבן ודאי אחד קיים שהוא אותו בעלים מקורי של הרכב ואשר בדיעבד נודע לו שהתמורה הייתה תמורה מזויפת (במקרה זה, ראה דוח בעליות **במ/1**).

עוד הרחיבה משיבה 1, שקורבן נוסף יכול להיות הוא גם אותו אדם שלישי שהרכב נמכר לו לאחר שהוצא מחזקתו של הקונה הפיקטיבי. בעניין זה, ציינה נציגת משיבה 1 כי "**זה שקונה אנחנו לא יודעים אם הוא ידע**", דהיינו לא ברור האם האדם השלישי בשרשרת הוא תם לב, אם לאו. במקרה זה מדובר במבקשים 1 ו-2 אשר לטענתם קנו את רכבו של משיב 3 מהאדם הפיקטיבי, שהתחזה למשיב 2.

במעמד הדיון, נציגת משיבה 1 הגישה חומרי חקירה רלוונטיים (במ/1- במ/5). לשאלת בית המשפט, הבהירה, כי כתב אישום הוגש נגד שני נאשמים שאינם המבקשים וכי לא יוגש כתב אישום נגד המבקשים (עמוד 1, שורה 17 ועמוד 2, שורות 11-14 לפרוטוקול, בהתאמה). מכל האמור, **למשטרה אין עמדה בנוגע להשבת הרכב לאחד מהטוענים ומדובר ברכב שאינו בר חילוט בהליך שם הוגש כתב האישום.**

ב"כ המבקשים 1 ו- 2,

חזר על הבקשה שהוגשה ועל הנטען שם, הדגיש שלא הוגש כתב אישום נגד המבקשים ובתגובה להתייחסותו של משיב 3 לגבי מחירו של הרכב שנקנה תמורת 40,000 ₪ כאשר ערכו האמיתי הוא כ-70,000 ₪ (זאת על מנת להוכיח שתנאי תקנת השוק לא התקיימו), הגיש מחירון של יצחק לוי שנקב במחיר 41,000 ₪ תמורת אותו רכב (נ/1). בנוסף, הפנה למסרונים שהועברו בין משיב 3 למשיב 2 (לכאורה), שם משיב 3 מאשר העברת בעלות כנגד שיק שניתן לו, על אף שלא המתין כדי לבחון ולבדוק שערך השיק או של העברה בנקאית אכן נכנס לחשבונו בפועל. בעניין זה, ציין שהוא מבין שמדובר במשיב תם לב ושנפל קורבן לאותו עוקץ, אך גם המבקשים הינם בבחינת קורבנות תמימים, שביצעו את עסקת המכר מול אדם שנחזה להיות משיב 2 ואשר הציג בפניהם תעודת זהות ולידיו שולמה מלוא התמורה במזומן. עוד הדגיש שהמבקשים הינם בעלי מגרש מכוניות ועוסקים במכירת כלי רכב והתנהלו כפי שהם מתנהלים מדי יום ועל כן לא ניתן לטעון שהמעשה שלהם נעשה בכוונת זדון ואף לא בעצימת עיניים.

ב"כ משיב 3,

בתגובה לדברי ב"כ המבקשים ציין, כי ערכו האמיתי של התפוס בשוק ידוע למבקשים דווקא כמי שסוחרים בכלי רכב בכלל ואף ברכב הזה, ועובדה היא כי בסמוך לקניית התפוס, פורסם כעומד למכירה תמורת 69,000 ₪, דהיינו, הסכום אותו ציין דווקא משיב 3 ולא המבקשים הוא זה שמעיד על הערך של הרכב בשוק זה ועל כן קנייתו בסכום הנטען שהינו הרבה מתחת למחירו האמיתי, היה בו כדי להעלות תמיהה ובחינה של מיהות המוכר. הדגיש כי אין מחלוקת שהקורבן האמיתי באירוע הזה הינו משיב 3 שנוצל עד תום גם בהיותו נכה אך גם בשל תמימותו, כשאותו אחד שהוציא את הרכב מחזקתו ניסה "להרדימו" פעם אחר פעם, כשהוא זורה חול מעת לעת בדבר תשלום התמורה. אף הדגיש שמשיב 3 מעולם לא הסכים להעברת בעלות הרכב על שם אחר ולא ביצע כל פעולה אקטיבית לעשות כך, על אף התכתובות שהוצגו עם אותו 'קונה' של רכבו, שכן בפועל ובסופו של דבר מעולם לא ישב אל מול האתר או נציג של משרד הרישוי ומעולם לא נתן את הסכמתו לביצוע אותה העברה.

להוכחת חוסר תום לב או לפחות עצימת עיניים מצד מבקש 2 הדגיש, שגם בחקירותיו במשטרה (במ/5 - 3 הודעות), ציין שהאדם ממנו קנה את הרכב, לא דיבר במבטא ערבי ולא נראה ערבי ואילו אותו אדם שהציג את תעודת הזהות שלו כמי שממנו נקנה הרכב (משיב 2) הינו ממוצא ערבי. בסופו של דבר, סיכם, כי לא מדובר בסיטואציה שבה חלה תקנת השוק. מחד, יש אדם נכה שנוצלה תמימותו עד תום באופן מתוחכם ומן הצד האחר, מדובר במי שלא היו תמי לב, לא קנו במהלך עסקים רגיל והיו צריכים לחשוב שהמוכר להם הוא אינו מר ג'מג'ום.

דין והכרעה:

תחילה אסקור את עדויות המבקשים ומשיב 3 בפני במהלך הדיון, אל מול הראיות שהוגשו במהלך הדיון וצורפו לבקשת המבקשים ולתגובת המשיב.

מבקש 2, העיד שהוא סוחר בכלי רכב, "סוחר מדרכה", משמע מדובר ב'מגרש וירטואלי' והחניון שם הוא מחנה את כלי הרכב אותם הוא קונה ועושה בהם עסקאות הוא חניון תת קרקעי של ביתו (עמוד 6, שורות 20-25). הוסיף, שהוא עובד מול הבית עם חשבונות. אמר שאיננו זוכר כיצד ובאיזו דרך הגיע צילום תעודת הזהות של ג'מג'ום לידי, איננו יודע לומר אם צילם אותה בטלפון או במשרד שכן עבר זמן רב, אולם יודע לומר שהוא וג'מג'ום הגיעו ביחד ופיזית לדואר. ג'מג'ום הגיע עם תעודת הזהות, שם הועברה בעלות הרכב על שמו בתמורה לתשלום של ₪ 40,000 (עמוד 7, שורות 1-11).

עוד הסביר מבקש 2, לגבי התנהלותו במהלך עסקיו, שהינו בעל 20 מספרי טלפון כאשר לכל רכב שהוא מפרסם יש מספר טלפון וכאשר משיב 2 (ג'מג'ום) התקשר אליו על מנת לעשות החלפה עם רכב מסוים, תוך כדי דין ודברים, קנה את הרכב התפוס ולא בוצעה כל החלפה. כשנשאל מבקש 2 לגבי כך שמחומר הראיות שצירף לתצהיר שלו, ניתן להבחין שתמונת תעודת הזהות של ג'מג'ום נשלחה מטלפון שמיוחס לאדם בשם יובל לוגסי, לא ידע להסביר זאת. בנוסף, לא יכול היה להציג תרשומת והתכתבות עם אותו מוכר (עמוד 7, שורות 14-33). בשלב הזה נזכר המבקש שג'מג'ום הראה לו תעודה פיזית גם אצלו ביד, גם מול פקידת הדואר וגם במעמד המכירה, אבל הוא איננו יודע לומר באיזו צורה ומה היו הנסיבות בהן הגיע תצלום תעודת הזהות לטלפון שלו (עמוד 8, שורות 5-17); לא זכר לומר באיזה מקום הועברה הבעלות על הרכב, אלא אך ורק שזה נעשה בעיר נתניה וכן זכר לומר שהרכב נמסר לו על-ידי גרריסט שאיננו יודע דבר על זהותו (עמוד 8, שורות 18-28).

כשמעומת עם העדות שלו במשטרה (במ/5) ביום 12.07.22 (עמודים 1-2 בפסקה 10), משם עולה שהמוכר הגיע עם הרכב לנתניה: **"הוא בא עם הכלי ליד הבית שלי... ראיתי את הכלי, עשיתי סיבוב, הבאתי לו את הכסף ובזמן שהלכתי להביא לו את הכסף הוא הציג לי אסמכתא העברת בעלות מהשם שלו לשם של חבר שלי בשם אלי ניאזוב כי אני לא יכול שזה יהיה על השם שלי כי יש לי עיקולים ודברים כאלה"**. בהמשך אף ציין **"אני סגרתי איתו הכל בטלפון ואז הוא בא אלי עם הכלי והגרר"**. מכאן, הקשה עליו ב"כ משיב 3 שהעברת הבעלות לא נעשתה בדואר ושכלי הרכב הגיע ביחד עם אותו קונה לשטח. בתגובה לכך, הרים מבקש 2 את קולו (כפי שעשה פעמים רבות במהלך הדיון), צעק שמה שרשום בחקירה לא נכון, רק לאחר מכן ציין שהדברים אינם סותרים אחד את השני וענה **"הלכנו לדואר... לא, לא, הלכנו להביא את הכסף... לא, הלכנו לדואר, עשינו העברת בעלות, הלכנו להביא את הכסף ואז שילמנו. הבאנו לו את הכסף, הוא הביא לי אסמכתא של העברת בעלות. אתם מנסים לסבך פה את העניינים של משהו שקרה לפני כמה חודשים"**.

כאשר הפנה ב"כ משיב 3 לעובדה שיש גרסה נוספת להעברת הבעלות באותה עדות בשורה 51, שם ענה העד לשאלה **"איפה עשיתם העברת בעלות" הוא עשה בטלפון** (בניגוד לשתי הגרסאות שהעיד לגביהן), ענה **"אני לא יודע מה הוא (החוקר) רשם"** ואמר והמשיך **"זה לא רלוונטי בכלל. אין לזה משמעות. בכל מקרה, זה לא רלוונטי גם אם זה היה בטלפון. לא יודע מה הוא דיבר ומה היה בחקירה. למרות שזה לא היה בטלפון"** (עמודים 10-11, שורות

32-22 ו-6-1, בהתאמה). במהלך העדות, מבקש 2 נראה כמתחמק מתיאור אירוע העברת הבעלות ואמר "אני לא אכפת לי ממנו, אכפת לי מהעברת הבעלות" (שורה 20), לאחר מכן הסכים שלצורך העברת הבעלות צריכה הייתה להינתן הסכמתו של מבקש 1 או יפוי כוח באתר הממשלתי או שיגיע פיזית לדואר (עמוד 12, שורות 25-27).

לעניין הקשר בינו לבין מבקש 1, מציין שהינם חברים טובים ושהוא עוזר לו בעסק של המכונות, מייעץ לו (עמוד 11, שורות 19-24), אך עדיין עומד על כך שמבקש 1 עזר לו לקנות "את הכלי הזה ספציפית" (שורה 28) כאשר הלווה לו ₪ 30,000 ועל אף שהינם חברי ילדות ויש ביניהם אמון של מאה אחוז, עדיין היה צורך לחתום על הסכם הלוואה ואף אישר את ההסכם ההלוואה ביניהם ובלשונו: "למה הסכם? עובדה שהוא רצה שאני ארשום את זה על שמו. הוא רוצה כסף, הוא לא רוצה את הכלי. הוא מעביר לי את הכסף. הוא לא קשור לעסקה הזאת. זאת העסקה שלי. זה הקטע" (עמ' 12 ש' 30 - 36). במהלך עדותו נדרש העד לתת חוות דעתו לגבי חתימותיו על התצהיר ועל הסכם הלוואה וענה "כנראה, כן. אם זה התצהיר אז כן" (עי/1) ולגבי החתימה על הלוואה ענה "כן, זה כתב שלי. אתה רוצה שאני אחתום לך?" (עי/2 - חתימה על הסכם הלוואה ו- עי/3 דוגמאת שתי חתימותיו) (עמ' 13 ש' 1-12).

מבקש 1, העיד שהינו סוחר כלי רכב ושמבקש 2 "עוזר לו הרבה", אך הדגיש שאינו עובד אצלו ואינו שותף שלו, שמכיר אותו מהילדות וסומך עליו בעיניים עצומות (עמוד 14, שורות 3-18). לעניין קניית הרכב התפוס, ציין שהעברת הבעלות נעשתה על השם שלו באמצעות יפוי כוח שנתן למבקש 2 כאשר הוא בעצמו לא היה בדואר ומכלל עדותו ברור שלמעט אותה הלוואה לא היה לו כל יד ורגל באותה קניה, שמדובר ברכב שנקנה עבור מבקש 2 וכל ההתנהלות לעניין רכב זה היא אך ורק של מבקש 2. כך למשל בעמוד 16, שורה 6 ולשאלה אם העסקה היא עסקה של מבקש 2, לזה ענה בחיוב (בשורות 4-17). עוד מסר כי אינו יודע פרטים לגבי קניית הרכב, כגון איפה נקנה, איפה נפגשו, היכן בוצעה העברת הבעלות, באיזה אופן, שכן כל העסקה הייתה של שלומי- מבקש 2, (עמוד 17, שורות 7-11).

כשהוצגו למבקש זה מסמכים שהועברו במסגרת תצהירו לבית המשפט, ציין שזו לא חתימתו על גבי אותם מסמכים ועניין זה יש להדגיש שכן יש לכך השלכה ומשמעות; כאשר הוצג לו תצהירו שחתם עליו מול עורך דין זילבר (עי/3), העיד שזו לא החתימה שלו ומעולם לא היה ונכח אצל עורך דין זילבר; כאשר מוצג בפניו הסכם הלוואה שנערך לכאורה בינו לבין מבקש 2 (עי/2), לא זיהה את חתימתו אך לא רק זאת, אלא שהסביר שהוא לא חתם עם מבקש 2 על הסכם הלוואה. לעניין זכרון הדברים, ציין שייתכן שזו חתימתו "זה יכול להיות.. אני לא בטוח שזאת שלי" (עי/4). לא ראה את המסמכים שהוגשו לבית המשפט והוא איננו יודע מי זיף את המסמכים ואף לא יודע לומר האם ייתכן שמבקש 2 עשה כך (עמוד 17, שורות 23-31 ועמוד 18, שורות 6-36). בהמשך אף עמד על כך בחקירתו החוזרת באופן שאיננו משתמע לשתי פנים, כשאמר "לא עשינו בינינו הסכם. עשינו הסכם בעל פה והרכב גם רשום על שמי" וציין שההסכמה הייתה שכאשר מבקש 2 היה מוכר את הרכב הוא היה מחזיר לו את כספו אבל הוא "היה מחזיר לי ככה או ככה" (עמוד 19, שורות 14 ו-19), כשהוא שב ומדגיש את תפקידו ומעמדו של מבקש 2 בנוגע לעסק שלו "הוא לא עובד אצלי, הוא עוזר לי בעסק. הוא לא מקבל תשלום חודשי" (שורה 22).

גם **משיב 3** נחקר באזהרה, חזר על הדברים שאמר בתצהיר ראשי, שהתכוון למכור את הרכב בתמורה ל-69,000 ₪ אבל בעצם לא קיבל תמורה, שלא היה הסכם בכתב בפקס או בדוא"ל בינו לבין הקונה ושאל לא היה משא ומתן לעניין

המחיר (עמודים 20-21, שורות 28-36 ו-1-7, בהתאמה). הסביר, שעניין זה לא נראה לו תמוה שכן ציין שהמחיר הוא מחיר ריאלי לשוק ושאינן כלי רכב מהסוג הזה. עוד הוסיף המשיב, שבעקבות אותה שיחה עם הקונה, הגיע לביתו גרר אשר הנהג היה אמור לבדוק את מצבו של הרכב ובאותו מעמד התקבל שיק אלא שהוא לא הסכים לקבל את השיק ושחרר את הגרריסט עליו הכלי רק לאחר שקיבל בוואטסאפ הודעה בדמות אישור על ביצוע העברה לחשבון הבנק שלו (עמודים 21-22, שורות 26-36 ו-3-13, בהתאמה). בעיקר הדגיש כי לא הרגיש באותו מעמד שנפל קורבן למרמה, זאת לאור מצג השווא של ההעברה הבנקאית, ובכל מקרה ציין **"העברת בעלות לא התכוונתי לעשות אותה והשארתי את זה בתור בטוחה אצלי"** (עמוד 22, שורות 18-20). בדיעבד הסתבר למשיב, כי הרכב הוצא ממנו במרמה, שלא בוצעה כל העברה בנקאית ושהבעלות הועברה בדרך לא דרך על שמו של אחר מבלי שהוא נתן את ההסכמה לכך (עמוד 23, שורות 15-17).

לעניין העברת הבעלות העיד, שאכן הייתה התכתבות בינו לבין אותו אדם שהתחזה לקונה, אולם בשום שלב לא התכוון להעביר בעלות מבלי שראה את התמורה, לעתים עזר לו לנסות ולהיכנס לאזור האישי באתר של הדואר אולם מעולם לא נתן אישור ולא נתן את פרטיו לצורך העברת הבעלות על אף שהיו הודעות בין השניים בנושא העברת הבעלות, בד בבד עם הדרישה לקבל את התמורה קודם לביצוע הפעולה (לעניין זה, ר' עמוד 24, שורות 18-34; עמוד 25). הדגיש שלא הייתה שום סיטואציה שבלעדיו העברת הבעלות הייתה מתבצעת והוא לא אישר זאת והעובדה שהיה במחשב ושוחח עם "הקונה", אין בה כדי להוכיח שהסכים להעברת בעלות ללא תמורה. בסיום דבריו ציין שהקונה לא התחזה כאדם ממוצא ערבי אלא אמר שהוא יהודי ואם היה אומר לו את השם "ג'מג'ום" (משיב 2), היה זוכר זאת ובכל מקרה לא היה לו מבטא ערבי (עמוד 27, שורות 11-15).

בסיום הדיון וקודם מתן החלטה, ביקשתי ממשיבה 1 אשר מסרה במהלך הדיון את הודעות כלל המעורבים, שתשלים ותמסור אף את הודעתו של מבקש 1, ואכן זה נעשה והעדויות הועברו לעיון הצדדים.

תקנת השוק - החריג לזכות קניינית של בעלים:

לאחר ששמעתי את כלל העדויות והראיות, נתתי דעתי לתצהירים שהוגשו כחקירה ראשית ואף עייתי בהודעות של המעורבים שניתנו במהלך החקירה, מצאתי לקבוע כי תקנת השוק על תנאיה, איננה מתקיימת במקרה זה ולאור העובדה כי חלק מראיות המבקשים שהוגשו בצירוף לבקשה, התגלו בדיעבד כמזויפים, הרי שהבסיס לבקשה רעוע, ועל כן לא מצאתי להיעתר לבקשת המבקשים, ואבאר.

תחילה, יש לציין כי הסעיף על בסיסו הוגשה בקשת המבקשים, מצויה בסעיף 34 לפקודת סד"פ, וזה לשונו:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך... או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט...".

בית משפט העליון עמד על מהות הקביעה בדבר גורל החפץ התפוס וקבע כי אין מדובר בהכרעה שיפוטית בעלת אופי

פלילי. בע"פ 426/87 זכריה שוקרי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 732 נקבע:

"...ההכרעה מה ייעשה בחפץ שנתפס עשויה אמנם להיות תוצאת לוואי של הדיון הפלילי, אך לא דווקא על-פי שיקולים פליליים, וגם הצו עצמו אין בו אופי עונשי או פלילי. גם אמות המידה לבירור כל אחד מהנושאים אלה שונות הן וכך גם כמות הראיות, כאשר למתן צו מה ייעשה בחפץ התפוס או למי הוא ימסר, אם בכלל, די במבחן ההסתברות כנדרש בהליך אזרחי. נמצא, כי המחוקק הקנה לבית המשפט, כנראה משיקולי יעילות, סמכות להורות במסגרת ההליך הפלילי או מיד לאחריו, בנושא שמבחינה מהותית וגם דיונית שונה הוא מההליך הפלילי גופו, כאשר ההכרעה והתוצאה בעניין האחד לא בהכרח מכריעות לגבי השיקולים בעניין השני..."

המחלוקת בענייננו הטעונה הכרעה, היא האם קניית הרכב שנקנה, כך על-פי טענת המבקשים, תמורת 40,000 ₪ מאותה "חוליית ביניים" שאיננה ידועה עומדת ב"תקנת השוק", זאת על-פי ההוראה הקבועה בהוראות **סעיף 34 לחוק המכר, תשכ"ח-1968** (להלן: "**חוק המכר**"), ואלה תנאיה:

"נמכר נכס נד על ידי מי שעוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר והמכירה הייתה במהלך הרגיל של עסקיו, עוברת הבעלות לקונה נקיה מכל שעבוד, עיקול וזכות אחרת בממכר אף אם המוכר לא היה בעל הממכר או לא היה זכאי להעבירו כאמור, ובלבד שהקונה קנה וקיבל אותו לחזקתו בתום-לב".

מכאן, שתקנת השוק היא חריג לכלל, שאין אדם יכול להעביר לזולתו, יותר ממה שיש לו. אלא, שהחריג נועד למלא אחר מטרה רצויה, שעניינה לאפשר סחר חופשי ושוטף במיטלטלין, בעסקים שזהו המהלך הרגיל של עיסוקם, זאת ללא צורך בחקירות ובדיקות כלשהן, כל זאת כמובן, מקום שבהן בנסיבות המקרה לא היה כדי לעורר חשד בזכותו או בכוחו של המוכר, לעשות את העסקה. יש להדגיש, שאם הקונה עצם את עיניו, ונמנע ביודעין מלרדת לעומקו של החשד, אזי הוא לא יזכה להגנת הסעיף (ראו רע"א 2267/95 הוועמ"ש נ' הרטפלד, פ"ד מט(3), 854).

עוד ר' בעניין זה יש להפנות לדנ"א 2568/97 כנען נ' ממשלת ארה"ב, נז(2) 632, עמ' 659-550 (להלן: "**פרשת כנען**");

"האיזון שבחר הדין הישראלי בין האינטרס של שמירה על זכויות קניין במיטלטלין לבין האינטרס של תקינות חיי המסחר נקבע בסעיף 34 לחוק המכר, המקנה עדיפות לקונה על פני הבעלים המקורי בהתקיים שישה תנאים מצטברים אשר רובם מתייחסים לדרך ולנסיבות שבהן הגיע הנכס לידי: התנאי הראשון, שהוא תנאי סף להתקיימות תקנת השוק, עוסק בדרך ביצוע העסקה-נדרש קיומו של חוזה מכר בין הקונה לבין מי שממנו הגיע הנכס לחזקתו. התנאי השני מייחד את תקנת השוק לקטגוריה מסוימת של נכסים-

נכסים נדים. ארבעת התנאים הנוספים מתמקדים בנסיבות אשר אפפו את עסקת המכירה (הנכס נקנה ממוכר העוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר, המכירה היא במהלך העסקים הרגיל, קבלת הנכס לחזקת הקונה, תום ליבו של הקונה). סעיף 34 לחוק המכר אינו מבחין בין הדרכים השונות שבהן יצא הנכס מידי הבעלים המקורי".

עוד נקבע בפרשת כנען בעניין נטל הראיה כי:

"מאחר ובהתקיים הוראות הסעיף נשללת מן הבעלים המקוריים בעלותם בנכס על לא עוול בכפם והיא מוקנית למי שרכש את הנכס הגנוב בתום לב, ממי שאינו בעליו, יש למקם את רף הדרישות שבאותו סעיף גבוה ככל שניתן, במידה שתצדיק את הקניית הנכס לקונה".

לענייננו:

אין ספק וגם המבקשים אינם חולקים על כך - הבעלות המקורית על הרכב התפוס, שייכת למשיב 3 והתפוס הוצא ממנו במרמה ושלא בתמורה, תוך כדי מצג שווא ואחזת עיניים, כאשר אותה חוליה חסרה שהתחזתה לאדם אחר, ביצעה העברה בנקאית כוזבת ורק לאחר שאותו אדם הוציא בפועל את רכבו של משיב 3 מחזקתו וביצע העברת בעלות בדרך שאיננה ידועה אך לא ברשותו של משיב 3 ולא בידיעתו, הסתברה גודל התרמית.

משיבים 1 ו-2 דורשים את החזקה ברכב, כאשר שניהם גם יחד ציינו שמבקש 1 הלווה 30,000 ₪ במזומן למבקש 2, אולם מבקש 2 הוא זה שבפועל התעניין ברכב, שילם תמורתו, ביצע את הקניה אל מול אותו אדם ואף הרכב היה בחזקתו כל העת. בעניין זה יש אף להדגיש כי **מבקש 1** ציין באופן מלא ושאיננו משתמע לשתי פנים, שהעסקה היא **העסקה של מבקש 2 ושלא מדובר ברכב שהוא חלק מכלי הרכב בעסק שלו** (סוחר רכבים) ושהוא לא היה אמור להינות מרווח המכירה, אך גם לא מהפסדה, לו הייתה מתבצעת עסקה בו. דהיינו למעט הרישום של הרכב על שמו כמי שהלווה את הכסף עבור מבקש 2, אין לו כל יד ורגל באותה עסקה.

עוד ידוע, ולא שמעתי אחרת מהמבקשים, בוודאי לא ממבקש 2, שהרכב נקנה ממגרש מכוניות או מסוכנות כלי רכב, ההיפך הוא הנכון, דובר בקנייה מאדם פרטי. על כן כבר ניתן לומר שאותה עסקה **איננה עומדת בתנאי הראשון של "ממכר העוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר"** וכן הרכב לא נמכר **"במהלך העסקים הרגיל"**. מכל האמור, לא המבקש (הקונה במכירה השנייה) ולא הקונה הנחזה (המוכר בקנייה השנייה), ביצעו את העסקה במהלך העסקים הרגיל. לכאורה, ניתן היה לסיים את ניתוח ההחלטה והעובדות שהוצגו בפניי כבר כאן, אלא שמצאתי שבמהלך הדיון אף היו עובדות נוספות שהתגלו בפניי ושהיה בהן כדי לפגוע פגיעה ממשית בתום הלב של מבקש 2, שהוא, לטענתו, הקונה התמים.

כפי שציינתי, לבקשת המבקשים צורפו תצהירים של שני המבקשים, כאשר הם חתומים על התצהירים, והחתימה נחזית להיראות ככזו שנעשתה בפני עורך דין (עו"ד ז'ילבר מנתניה). שני התצהירים אף התייחסו להסכם הלוואה שנחתם ונכרת

בין שני המבקשים, כאשר מבקש 1 הוא המלווה ומבקש 2 הוא הלווה. במהלך הדיון בפניי הסתבר כי מבקש 1 מעולם לא חתם על תצהיר בפני עורך דין כלשהו בנושא זה והוא לא זיהה את החתימה המתנוססת על גבי אותו תצהיר כחתימתו שלו (ע/1). בנוסף, שלל מכל וכל שנחתם בינו לבין מבקש 2 הסכם הלוואה על סכום של 30,000 ₪, ואף כפר בכך שהחתימה שם, היא חתימתו (ע/2). בעניין זה הדגיש, שהיכרותו רבת השנים עם מבקש 2 היא הערובה לכך שהוא יחזיר לו את כספו והוא איננו צריך הסכם הלוואה שכזה. מכאן שעל מנת לבסס את הבקשה שהוגשה לבית המשפט ולחזק את אדניה, הוצרך מאן דהוא לצרף מסמכים מזויפים ודי לי בכך על מנת לפגוע פגיעה ממשית ואנושה בתום לבו של מבקש 2, אשר הוא, בניגוד למבקש 1, שב ועמד על כך במפגיע, שהסכם ההלוואה נועד וקיים ושהוא נחתם אל מול מבקש 1. אף לעניין זיכרון הדברים שנערך אל מול המוכר המתחזה, לא היה בטוח מבקש 1 שחתימתו היא זו שנראית שם, אולם נוכח עדותו הברורה בפניי שמעולם לא ראה את המוכר, לא שוחח עמו ולא היה לו יד בעניין, ברור שלא יכול היה לחתום על המסמך, שכן הוא לכאורה נחזה ככזה שנערך בין מבקש 1 לבין המוכר.

לכל אלה אוסיף שעדותו של מבקש 2 בפניי לא הייתה אמינה, המבקש הפריע וצעק במהלך כל הדיון, ענה במקום מבקש 1 עד אשר הוצא מהדיון. גרסתו לעניין העברת הבעלות לא די שהשתנתה אלא הייתה תמוהה מלכתחילה, כאשר היה מצופה שידע באיזה אופן עברה הבעלות על הרכב מהמוכר על שמו של מבקש 1. כך גם לא ידע לפתור תמיהות נוספות כגון כיצד הגיע תצלום תעודת הזהות לטלפון הנייד שלו ומיהו אותו אדם ששלח את התצלום לטלפון הנייד שלו.

לא מצאתי לקבל טענות המבקשים לעניין סעיף 33 לחוק המכר, שכן שם מדובר בהעברת בעלות על מטלטלין ממי שהינו הבעלים החוקיים ולא ממי שגנב את החפץ מלכתחילה והוא אינו בעלים חוקי ולא יכול להקנות זכויות שאין לו מלכתחילה. ולעניין הרישום של הרכב, הרי בידוע הוא שרישום בעלות על כלי הרכב הינו דקלרטיבי בלבד ובמקרה זה אף הבעלים שרשום הוא אינו בעליו של הרכב, שכן הובהר מעל לכל ספק שמבקש 1 אשר נרשם שמו כבעלים, לא היה קשור לקנייה בכל דרך וצורה ואין לו כל טענות בעלות על הרכב, כל אשר רוצה הוא את כספי ההלוואה שמסר למבקש 2, וטענה זו עומדת לא בכל מקרה.

בשולי הדברים, אומר כי לאחר הדיון הגיש ב"כ משיב 3 בקשה להשלמת החקירה לאור העובדות והממצאים שעלו בדיון, אלא שהמבקשים לא הסכימו לכך.

מכל אלה, מצאתי לקבוע כי החריג בחוק הממכר אשר מבכר זכות קניינית של קונה תמים שביצע עסקה במטלטלין במהלך רגיל של העסקים וששילם תמורה מלאה, על זכותו לקניין של הבעלים המקורי, איננו מתקיים כלל ועיקר והקניה כקניה שכזו, שעומדת באותם תנאים לא הוכחה לי, ואף לא במאזן הסתברויות, ועל כן מצאתי להורות על השבת התפוס לבעלי המקוריים, דהיינו למשיב 3.

המזכירות תעביר העתק החלטתי לצדדים והיא תיכנס לתוקפה בתוך 15 ימים מהיום.

ניתנה היום, י"א שבט תשפ"ג, 02 פברואר 2023, בהעדר
הצדדים.